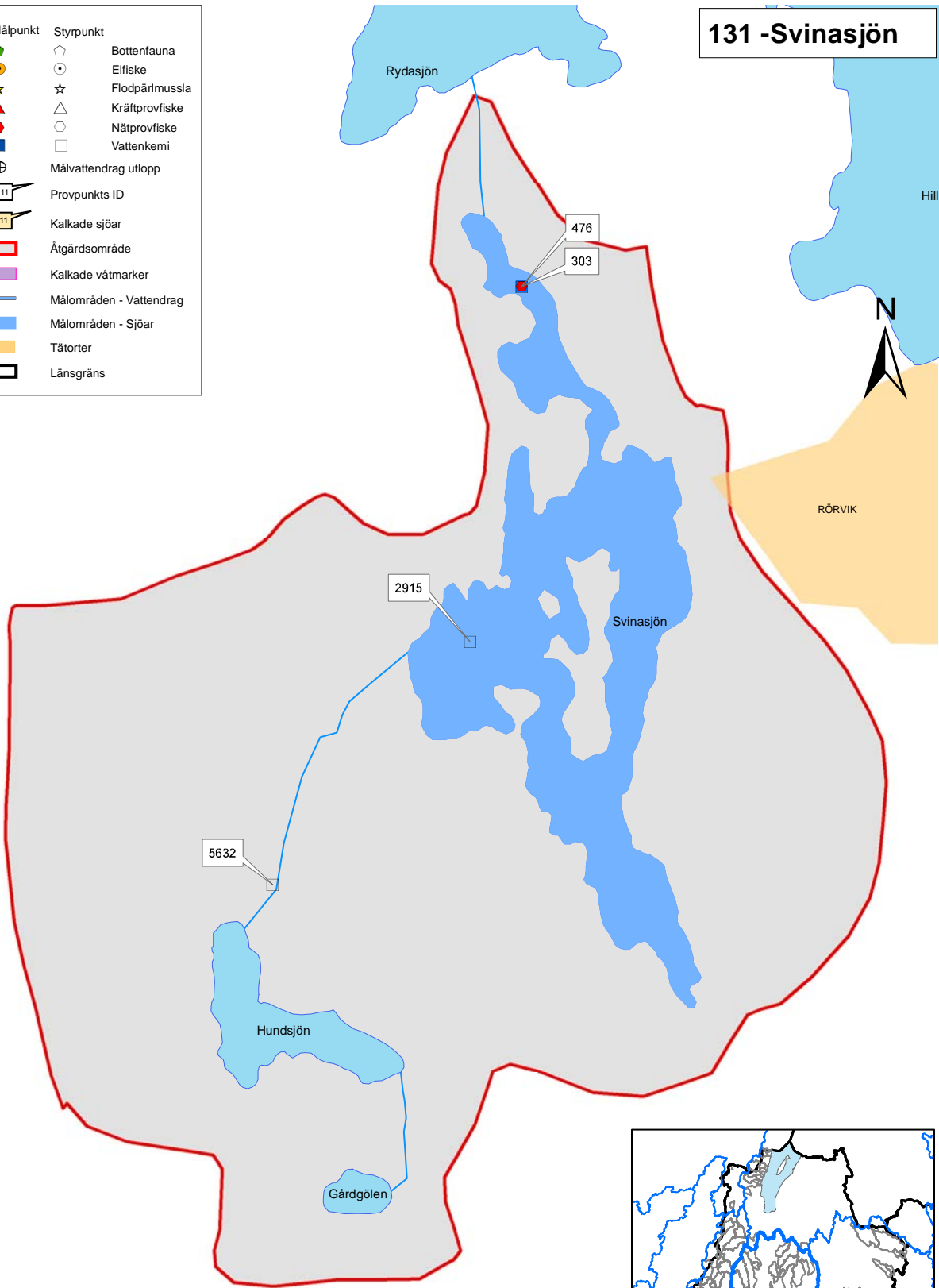

Åtgärdsområde 131 Svinasjön **Sävsjö** **Lagan**

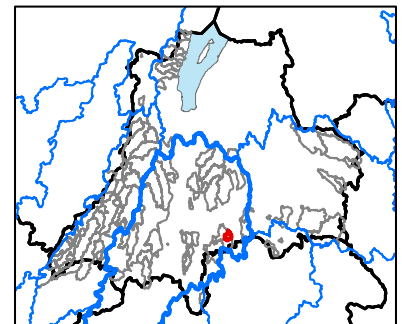
Yta (km²): 8,9

Målpunkt	Styrpunkt	
		Bottenfauna
		Elfiske
		Flodpärlmussla
		Krättprovfiske
		Nätprovfiske
		Vattenkemi
		Målvattendrag utlopp
		Provpunkts ID
		Kalkade sjöar
		Åtgärdsområde
		Kalkade våtmarker
		Målområden - Vattendrag
		Målområden - Sjöar
		Tätorter
		Länsgräns

131 -Svinasjön

0 0,25 0,5 1 Kilometer

Beskrivning

Åtgärdsområdet ingår i Lagans vattensystem och omfattar ett 9 km² stort område med tre sjöar. Inom åtgärdsområdet finns det tre sjöar, Svinasjön, Hundsjön och Gårdgölen. Svinasjön är den största och ligger längst ner i avrinningsområdet. Åtgärdsområdet ligger strax väster om samhället Rörvik. Omgivningen domineras av skogsmark med mindre inslag av myr- och odlingsmark.

Motiv och mål

I området häckar storlom.

Tabell: Målområden

ID	Målområde	Motiv	Skydds-status	Förekomst av försurningskänsliga arter	Kemiskt mål (pH)
Delområde Svinasjön					
13101	Svinasjön	Storlom, mört (försurningskänslig)		Mört, Gastropoda	6,0

Försurning

Innan kalkningen påbörjades 1988 låg pH-värdet i området på 5,7. Områdets källsjöar är betydligt surare än Svinasjön som är något näringsrik.

Idag visar beräkningar att Svinasjön troligen klarar måluppfyllselse utan kalkning och att den inte längre bedöms som försurad.

Övrig påverkan

Svinasjön sänktes 1842-1871 (1).

Tabell: Ekologisk status H=Hög, G=God, M=Måttlig; O=Otillfredställande, D=Dålig

Sjö/vattendrag	Ekologisk status	Botten fauna	Fisk	Kiselalger/Växtplankton	Näringsämnen	Försurning
Svinasjön	G	H	G	-	H	G

Kalkning

Kalkningsåtgärderna påbörjades 1988 i Hundsjön och Svinasjön, 1995 tillkom Gårdgölen som en åtgärdsjö. Under 2001 övergick man till årlig kalkning av Gårdgölen och Hundsjön som tidigare kalkats vartannat år (2). 2005 övergick även Svinasjön till årlig kalkning för att efter ytterligare två år avslutas helt. 2009 minskades kalkmängden i Hundsjön något. 2011 sänktes kalkmängden ytterligare något i Hundsjön och övergång till grovkalk gjordes. Från 2013 är hela åtgärdsområdet vilande från kalkning.

Tabell: Planerad kalkdosering 2015-2018 och försurningsbedömning per målområde

ID	Målområde	Areal (ha)	Längd (km)	Aro (ha)	Arealdos (kg/ha/år)	Volymdos (g/m ³)	Lägsta pH	pH okalk	d pH
Delområde Svinasjön		Avrinning: 10 l/s/km²							
13101	Svinasjön	116		950			5	6,10	0,31

Tabell: Genomförd och planerad kalkning (spridda mängder 2007-2014, planerade mängder 2015-2017)

Delområde 131 Svinasjön		Huvudman: Sävsjö										Statsbidragsprocent: 85				
SjöID	Namn	Koordinater	Oms tid (år)	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-15	-16	-17	Metod	Kalkmedel
Sjökalkning																
098390	Gårdgölen	634372 142378	1,7	1	1	1	1	1	1						FLYG	Optimix
098389	Hundsjön	634477 142319	1,0	11	11	9	9	7	7						FLYG	Optimix
098388	Svinasjön	634730 142429	0,6												FLYG	
Summa Sjökalkning				12	12	10	10	8	8							
Totalt:				12	12	10	10	8	8							

Effektuppföljning

Tabell: Planerad effektuppföljning

ID	Lokal	Koordinater	Undersökning	Frekvens	Nästa	Kategori
Delområde Svinasjön						
476	Svinasjön helsjö	634730 142429	Nätprovfiske	1/10	2017	Mål
2915	Svinasjön mitt	634590 142407	Vattenkemi sjö Omdrevssjö	1/6	2015	Mål
5632	Hundsjön ned	634495 142328	Vattenkemi3	2/1	2015	Styr
303	Svinasjön utlopp	634730 142429	Vattenkemi3	2/1	2015	Mål

Resultat vattenkemi

pH-målet är uppfyllt för åtgärdsområdet. Stora sänkningar av kalkmängderna har gjorts de senaste åren. Sänkningarna syns i Svinasjön där alkaliniteten har lagt sig på en lägre och stabilare nivå. 2007 flyttades lokalen "Hundsjön ned" cirka 600 meter uppströms den gamla lokalen då ett biflöde störde. Därav diagrammets utseende. Från 2013 är kalkningnen vilande i åtgärdsområdet.

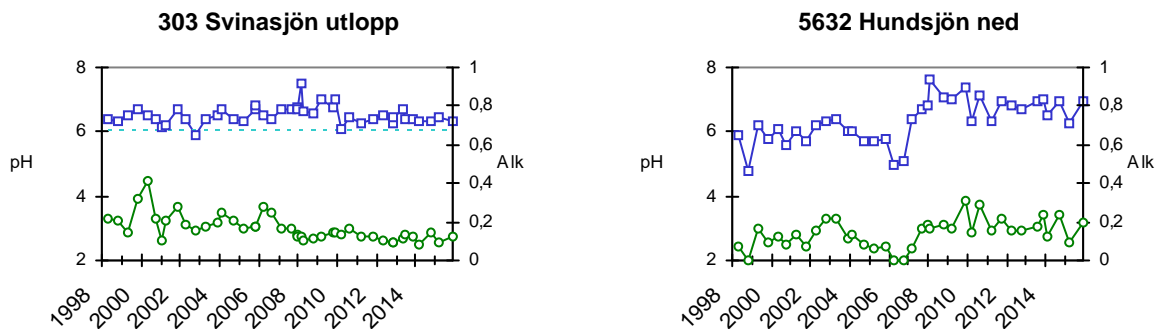

Diagram: Vattenkemi Teckenförklaring: Blåa fyrkanter = pH, blå streckad linje = pH-målet, gröna ringar = alkalinitet, blåa ringar = oorganiskt labilt aluminium, röd linje = gränsvärde för aluminium

Resultat bottenfaunaundersökningar

Inga bottenfaunaundersökningar genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning.

Resultat elfiskeundersökningar

Inga elfiskeundersökningar genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning.

Resultat nätprovfisken

Inom åtgärdsområdet provfiskas Svinasjön. Sjön är provfiskad vid två tillfällen, 1997 respektive 2007. Vid undersökningen 1997 bestod fångsten av abborre, mört, braxen, sarv och sutare. Svinasjön bedömdes inte vara försurningspåverkad eftersom inga reproduktionsstörningar kunde konstateras. Mörtbeståndet var rikligt och ovanligt stort (3). Vid provfisket 2007 fångades sammanlagt fyra arter: abborre, braxen, mört samt sarv. Längden på de fångade mörtarna varierade mellan 95-200 mm. I likhet med undersökningen 1997 bedömdes fiskfaunan inte vara utsatt för någon försurningspåverkan 2007. Av allt att döma har en reproduktion av mört skett sett 3-5 år tillbaka i tiden med utgångspunkt från provfisketillfället (4).

Tabell. Genomförda nätprovfisken i åtgärdsområdet.

Sjö nr	Sjönamn	Koordinater	Datum	Antal fångade arter	F/A (g) alla arter	F/A (st) mört	Minsta mört (mm)
098388	Svinasjön	634730 142429	1997-07-15	5	1331	26,7	60
098388	Svinasjön	634730 142429	2007-07-09	4	554	9,8	95

Resultat övriga undersökningar

Inga övriga undersökningar genomförs inom åtgärdsområdet med avseende på effektuppföljning.

Biologisk återställning

Förslag till förändringar

Kalkningarna är vilande från 2013 i åtgärdsområdet. Beräkningar visar att målsjön Svinasjön ska klara måluppfyllelse utan kalkning. Effekttuppföljningen får visa om eller när kalkningen behöver återupptas. När kalkeffekten ebbat ut och risken för återförsurning är över kan åtgärdsområdet avslutas och effekttuppföljningen upphöra.

Referenser

- 1 Åtgärdsplan för skydd och restaurering av sjöar och vattendrag i Jönköpings län. Remissversion
- 2 Unger S. Kalkningar i Sävsjö kommun 2000-2002. Länsstyrelsen meddelande 2003:51
- 4 Säverot P. Nätprovfiske i Jönköpings län 2007. Länsstyrelsen meddelande 2010:36
- 4 Unger S, m.fl. Kalkningar i Lagan och Helgeån. Länsstyrelsen meddelande 2007:43